

Informace ze zdravotnictví kraje Vysočina

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Jihlava
15.8.2006

4

Dětská a dorostová péče - činnost v kraji Vysočina v roce 2005

Children and Adolescents Care - Activity in Branch in the Region Vysočina in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v kraji Vysočina v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči týkající se sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti a dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu. Údaje jsou členěny podle území. Informace také obsahuje přehled základních ukazatelů lůžkové péče nemocnic.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the region Vysočina in 2005 contains data about out-patient care concerning health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses. Data are presented by territory. Information also contains summary of basic indicators of in-patient care in hospitals.

Podkladem pro zpracování informace o dětské a dorostové péči byl roční výkaz o činnosti, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na zřizovatele. Údaje o lůžkové péči byly převzaty z výkazu o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2005. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Formuláře výkazů a Závazné pokyny pro vyplnění jsou vystaveny na internetových stránkách www.uzis.cz [NZIS/Výkazy2005]. Informace vychází ze skutečného sběru ambulantních výkazů, který činil 99,1 %. V publikaci není započtena činnost jedné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost s úvazkem 1,00. Zpravodajskou povinnost vůči výkazu o lůžkovém fondu splnila všechna zdravotnická zařízení. Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z dostupných materiálů ČSÚ.

IZK o činnosti oboru pediatrie v kraji v minulých letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Na mapce je znázorněna síť obcí, ve kterých byla k 31.12.2005 zdravotnická zařízení poskytující ambulantní i lůžkovou péči o děti a dorost. Zahrnuta jsou i místa odloučených pracovišť, naopak místa pracovišť, která ukončila během roku činnost, zde zahrnuta nejsou.

Primární péči poskytovali praktičtí lékaři pro děti a dorost ve 105 ordinacích, ve kterých pracovalo 105,10 lékařů (z toho 0,40 smluvních) a 102,22 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD). Specializovanou ambulantní péči poskytovalo v 5 nemocnicích 4,97 lékařů a 6,85 ZPBD. Pracovníci jsou

uvádění v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků. Smluvní pracovníci poskytující v zařízení zdravotní péči nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci. Meziročně se počet lékařů téměř nezměnil. V kraji nejsou samostatné dorostové ordinace. Členění do okresů vychází z umístění sídla zdravotnického zařízení vykazujícího činnost, ne z trvalého bydliště pacienta.

Absolutní počet ošetření - vyšetření (dále ošetření) se meziročně nepatrně zvýšil (o 0,2 %). Převážnou část (74 %) tvořila ošetření léčebná, další nejpočetnější skupinou byla ošetření preventivní (22 %). Na ošetření v návštěvní službě, posudková ošetření a ostatní, tzv. nezařaditelná vyšetření, jako např. potvrzení na řidičský průkaz, potvrzení do dětského tábora nebo speciální očkování před cestou do ciziny, připadla necelá 2 %. Na jeden úvazek praktického lékaře pro děti a dorost bylo v kraji registrováno v průměru 1 019 dětí a dorostu, což je hodnota srovnatelná s rokem 2004 (ČR 959 v roce 2005). Za předpokladu 220 odpracovaných dnů v roce uskutečnil lékař v průměru 31 ošetření denně (30 ošetření v roce 2004).

Sledovanou skupinou jsou pacienti trpící projevy alergie. Nárůst byl zaznamenán jak u dětí, tak i u dorostu. V roce 2005 bylo evidováno 116 dětí (105 v roce 2004) a 117 mladistvých (102 v roce 2004) s alergickými projevy na 1 000 osob daného věku.

V ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost bylo v loňském roce sledováno 1 865 dětí a mladistvých z dysfunkčních rodin, 12 dětí a 4 mladiství, kteří byli týráni nebo sexuálně zneužíváni a 147 mladistvých se změněnou pracovní schopností.

Jedním z důležitých ukazatelů, které se zjišťují při roční prohlídce dětí, je délka kojení. Během roku 2005 podstoupilo roční prohlídku celkem 4 770 dětí (o 3 % více než v roce 2004). Podíl dětí kojených 6 měsíců a déle, který činil 36 % (ČR 38 %), se meziročně zvýšil o 8 % a proti roku 2000 vzrostl o 41 %. Tento nárůst je možno přisuzovat i kvalitní zdravotní osvětě.

Nedílnou součástí statistického zjišťování je sledování dispenzarizovaných onemocnění. Jedná se o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být sledován i pro více diagnóz. V kraji bylo registrováno 23 628 těchto onemocnění u dětí a 10 112 u dorostu. Počet dispenzarizovaných onemocnění na 1 000 dětí a dorostu vykazuje od roku 2000 stále vzrůstající trend, v roce 2005 to bylo 298 onemocnění. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy a nemoci nervové soustavy, jejichž podíl činil shodně 26 %.

Nemocniční péči zajišťovalo 5 dětských lůžkových oddělení, kde pracovalo 31,04 lékařů a 169,20 ZPBD. Na 280 lůžkách bylo hospitalizováno 16 765 pacientů, průměrný počet lůžek se meziročně téměř nezměnil. Průměrná ošetrovací doba dosáhla 4,7 dne a byla srovnatelná s hodnotou za rok 2004 (4,9) a v ČR (4,6). Každé lůžko bylo obsazeno v průměru 280 dní v roce (269 v roce 2004). Hodnota tohoto ukazatele v ČR dosáhla pouze 244 dní. Péče o novorozence byla zajišťována na 4 pracovištích při dětských odděleních (76 lůžek) a 1 pracovišti při ženském oddělení (10 lůžek).

Zpracovala: Michaela Brožová
ÚZIS ČR, Krajský odbor Vysočina
Benešova 21, 586 01 Jihlava
tel.: 567 563 696
e-mail: brozovam@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

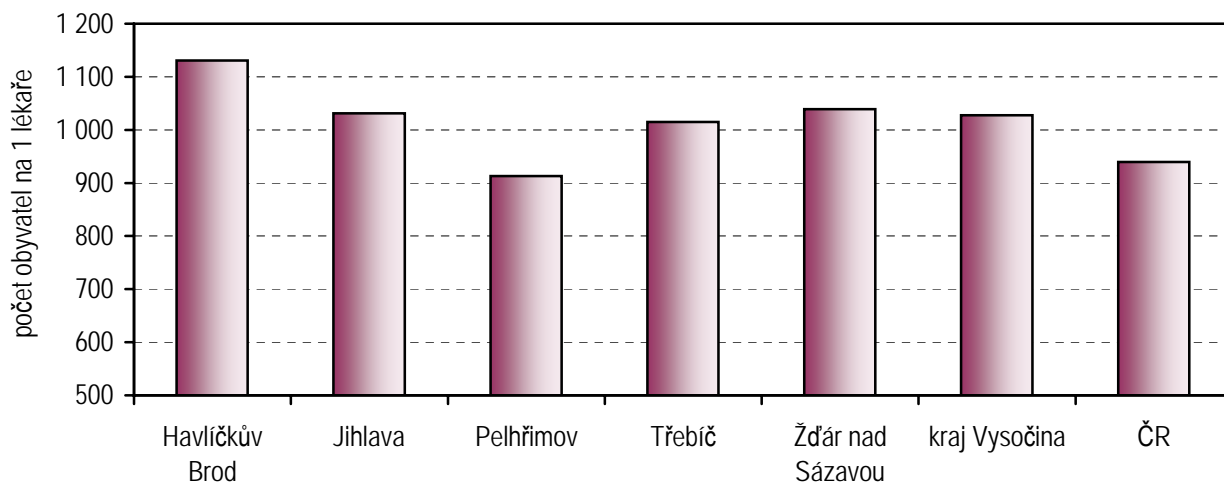
Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči dle druhu poskytované péče a dle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	skladba ošetření v %	na 1 lékaře
dle druhu poskytované péče							
Praktický lékař pro děti a dorost	105	105,10	95,5	102,22	723 237	97,1	6 881,4
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	5	4,97	4,5	6,85	21 269	2,9	4 279,5
kraj Vysočina celkem	110	110,07	100,0	109,07	744 506	100,0	6 763,9
dle okresu							
Havlíčkův Brod	18	18,00	16,4	17,60	130 448	17,5	7 247,1
Jihlava	23	22,81	20,7	24,60	138 384	18,6	6 066,8
Pelhřimov	18	16,76	15,2	15,87	109 715	14,7	6 546,2
Třebíč	26	25,90	23,5	24,90	178 514	24,0	6 892,4
Žďár nad Sázavou	25	26,60	24,2	26,10	187 445	25,2	7 046,8

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

Počet obyvatel ve věku 0 - 19 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče v okresech, kraji a ČR v roce 2005

**Mapa poskytovatelů ambulantní péče o děti a dorost
s vyznačením správních obvodů obcí s rozšířenou působností
(stav k 31. 12. 2005)**

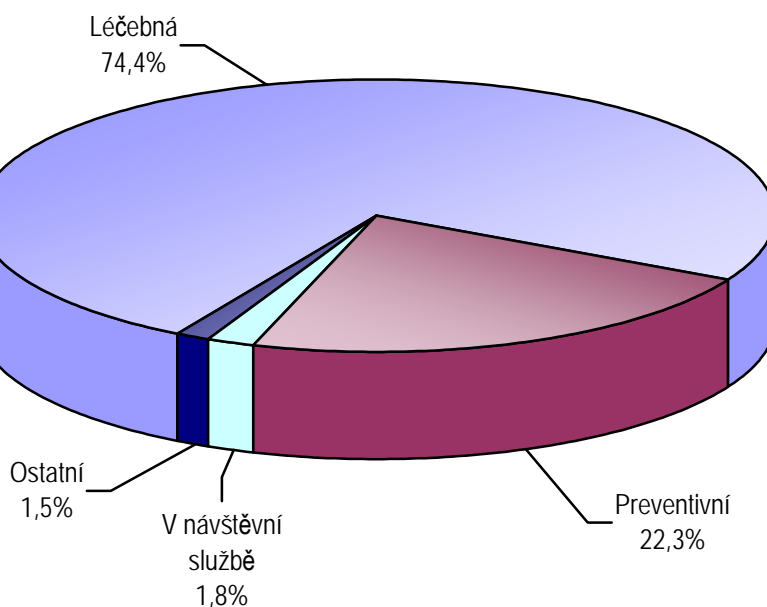

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Havlíčkův Brod	130 448	75,9	20,7	1,9	18 263	7,1
Jihlava	138 384	70,0	26,7	1,4	21 800	6,3
Pelhřimov	109 715	76,3	19,3	2,7	13 737	8,0
Třebíč	178 514	73,4	22,4	1,8	24 078	7,4
Žďár nad Sázavou	187 445	76,5	21,9	1,3	24 627	7,6
kraj Vysočina	744 506	74,4	22,3	1,8	102 505	7,3
ČR	14 929 177	76,1	20,9	1,4	2 034 165	7,3

1) Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

Skladba ošetření podle druhu ošetření v oboru dětská a dorostová péče v roce 2005

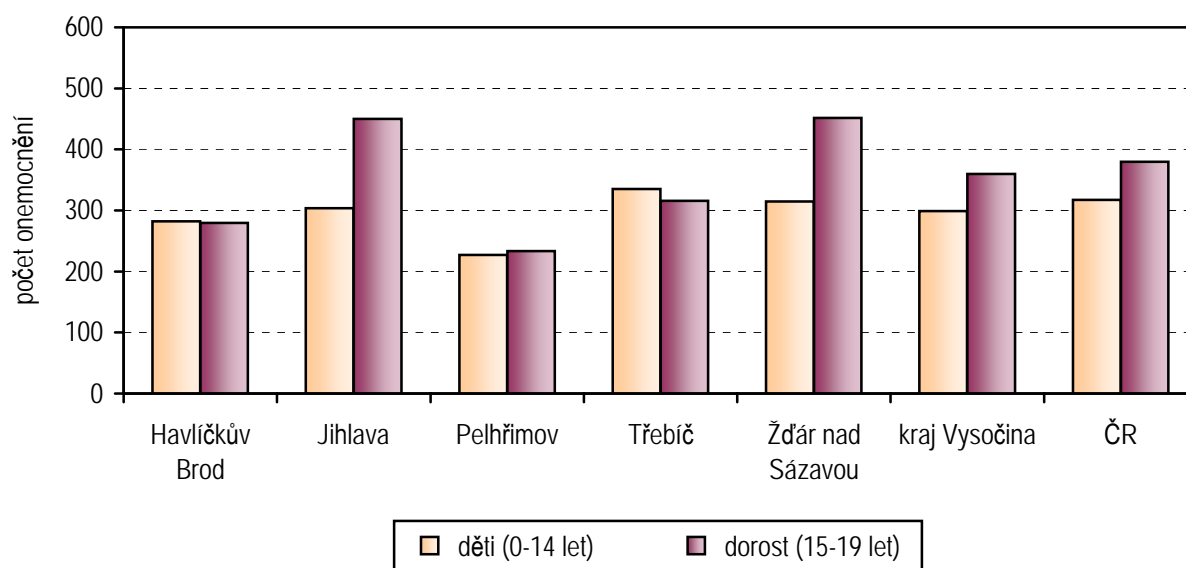

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0 - 14 let) (v %)	na 1 tisíc dětí a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	441	71,4	3,9
II. Novotvary	187	73,8	1,7
III. Nemoci krve a krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	893	75,0	7,9
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 733	64,8	24,2
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 131	67,7	10,0
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 771	68,4	77,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	778	57,5	6,9
X. Nemoci dýchací soustavy	8 802	71,9	77,8
XI. Nemoci trávicí soustavy	664	68,1	5,9
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	4 047	75,5	35,8
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	1 893	58,8	16,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 746	74,1	15,4
XVII. Vrozené vady, deformace	1 654	77,3	14,6
Celkem	33 740	70,0	298,3

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči
v okresech, kraji a ČR v roce 2005**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	kraj Vysočina	ČR
Počet oddělení	5	99
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	31,04	600,60
ZPBD ²⁾ celkem	169,20	3 014,25
sestry ²⁾ u lůžka	163,20	2 866,20
ZPOD ²⁾	14,50	330,73
Průměrný počet lůžek	280,66	5 020,61
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	214,9	3 355,2
na 1 lékaře	6,9	5,6
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,3	1,2
Počet lékařů na 100 lůžek	11,09	12,08
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	60,43	60,62
Počet hospitalizovaných	16 765	264 675
Nemocniční letalita (v promilích)	0,5	0,9
Využití lůžek ve dnech	279,5	243,9
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	4,7	4,6
Prostoj lůžek ³⁾	1,4	2,0

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice Havlíčkův Brod, p.o.

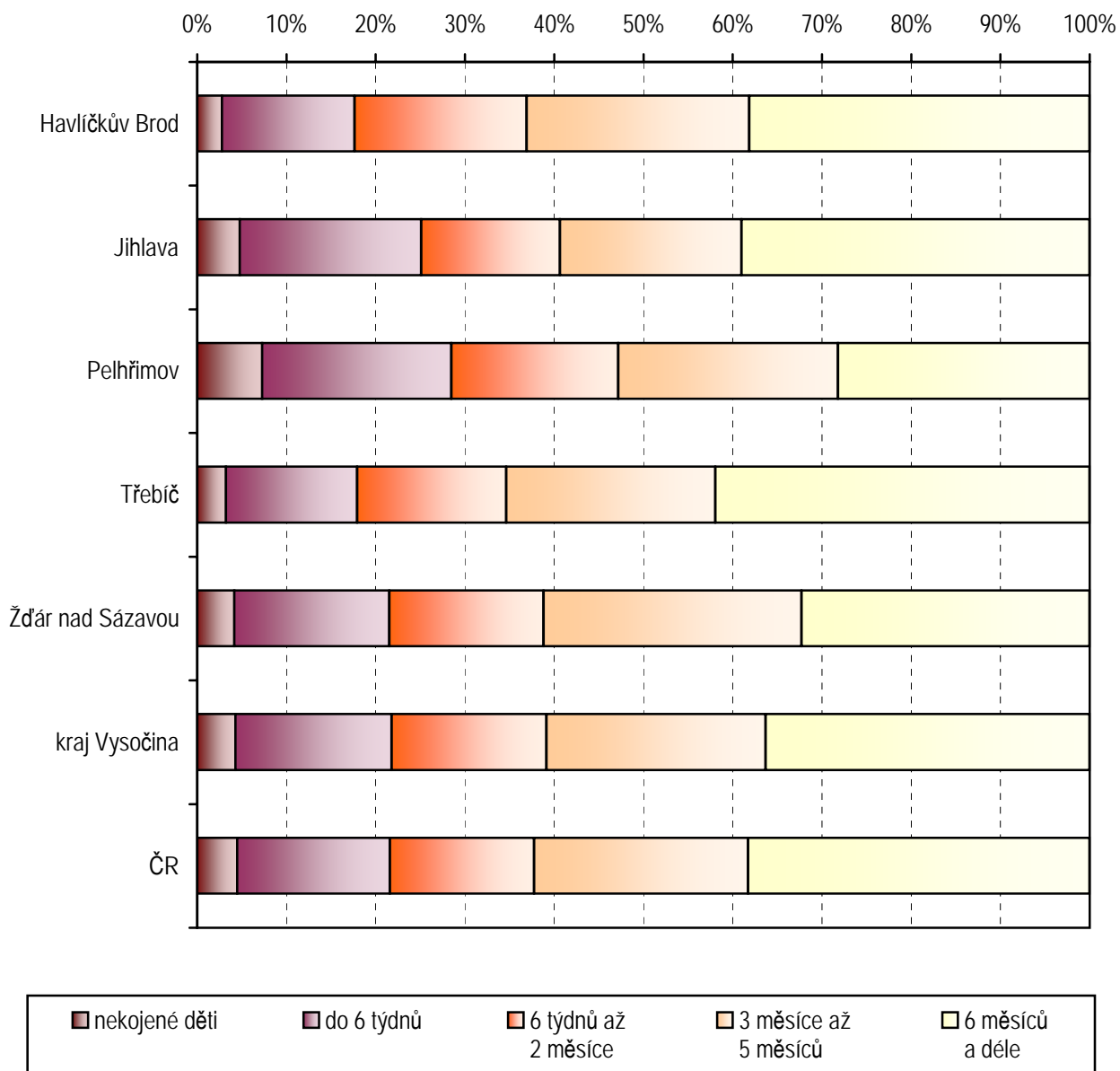
Nemocnice Jihlava, p.o.

Nemocnice Pelhřimov, p.o.

Nemocnice Třebíč, p.o.

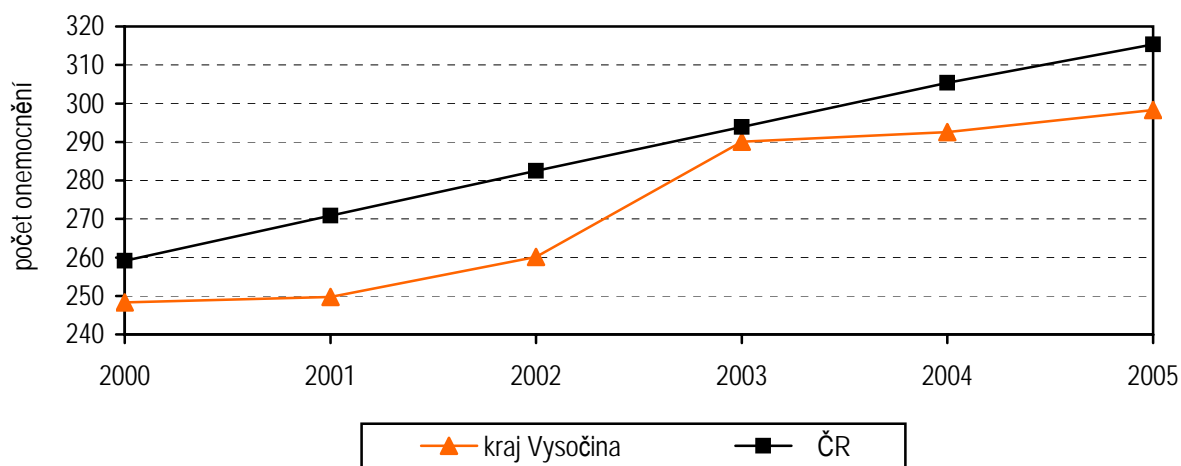
Nemocnice Nové Město na Moravě, p.o.

**Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce)
v okresech, kraji a ČR v roce 2005**

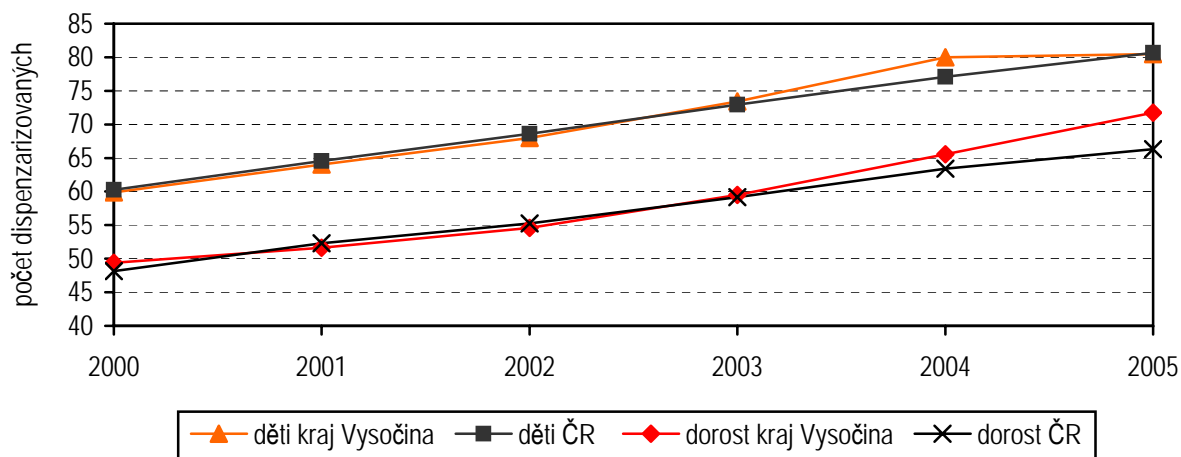

Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0 - 19 let)

Vývoj počtu dispenzarizovaných dětí a dorostu pro nemoci dýchacích cest v přepočtu na 1 tisíc osob daného věku

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

